

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
VINNYTSIA NATIONAL AGRARIAN UNIVERSITY

GEORGIAN ACADEMY OF AGRICULTURAL SCIENCES
საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია

Аграрна наука та харчові технології

აგროარული მეცნიერება და კვების ტექნოლოგიები

Выпуск 4(98)

Вінниця - 2017

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АКАДЕМІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ НАУК ГРУЗІЇ**

უკრაინის განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო
ვინიციის ეროვნული აგრარული უნივერსიტეტი
საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
VINNYTSIA NATIONAL AGRARIAN UNIVERSITY

GEORGIAN ACADEMY OF AGRICULTURAL SCIENCES
საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია

АГРАРНА НАУКА ТА ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

აგრარული მეცნიერება და კვების ტექნოლოგიები

სამეცნიერო შრომათა კრებული

**Випуск 4(98)
გამოშვება 4(98)**

**Вінниця – 2017
ვინიცი – 2017**

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АКАДЕМІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ НАУК ГРУЗІЇ**

Аграрна наука та харчові технології. / редкол. В.А.Мазур (гол. ред.) та ін. – Вінниця.: ВЦ ВНАУ, 2017. – Вип. 4(98). – 300 с.

Видається за рішенням Вченої ради Вінницького національного аграрного університету (протокол № 13 від « 30 » червня 2017 року).

Дане наукове видання є правонаступником видання Збірника наукових праць ВНАУ, яке було затверджено згідно до Постанови президії ВАК України від 11 вересня 1997 року.

Збірник наукових праць внесено в Перелік наукових фахових видань України з сільськогосподарських наук (зоотехнія) (Наказ Міністерства освіти і науки України № 515 від 16 травня 2016 року).

У збірнику висвітлено питання підвищення продуктивності виробництва продукції сільського і рибного господарства, технології виробництва і переробки продукції тваринництва, харчових технологій та інженерії, водних біоресурсів і аквакультури.

Збірник розрахований на наукових співробітників, викладачів, аспірантів, студентів вузів, фахівців сільського і рибного господарства та харчових виробництв.

Прийняті до друку статті обов'язково рецензуються членами редакційної колегії, з відповідного профілю наук або провідними фахівцями інших установ.

За точність наведених у статті термінів, прізвищ, даних, цитат, запозичень, статистичних матеріалів відповідальність несуть автори.

*Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
КВ № 21523-11423Р від 18.08.2015*

Редакційна колегія

Мазур Віктор Анатолійович, к. с.-г. наук, доцент ВНАУ (головний редактор);

Алексідзе Турам Миколайович, д. б. н., академік Академії с.-г. наук Грузії (заступник головного редактора);

Яремчук Олександр Степанович, д. с.-г. н., професор ВНАУ (заступник головного редактора);

Члени редколегії:

Ібатуллін Ільдус Ібатуллоєвич, д. с.-г. н., професор, академік, НУБіП;

Калетнік Григорій Миколайович, д. е. н., академік НААН України, ВНАУ

Захаренко Микола Олександрович, д. с.-г. н., професор, НУБіП;

Вашакідзе Арчіл Акакієвич, д. т. н., академік, національний координатор по електрифікації і автоматизації сільського господарства (Грузія);

Гіоргадзе Анатолій Анзорієвич, д. с.-г. н., Академія с.-г. наук Грузії;

Гриб Йосип Васильович, д. б. н., професор НУВГП,

Гуцол Анатолій Васильович, д. с.-г. н., професор ВНАУ;

Джапарідзе Гіві Галактіонович, д. е. н., академік, віце-президент Академії с.-г. наук Грузії;

Єресько Георгій Олексійович, д. т. н., професор, член-кореспондент НААН України, Інститут продовольчих ресурсів,

Власенко Володимир Васильович, д. б. н., професор ВТЕІ;

Кулик Михайло Федорович, д. с.-г. н., професор, член-кореспондент НААН України, ВНАУ;

Кучерявий Віталій Петрович, д. с.-г. н., професор ВНАУ;

Лисенко Олександр Павлович, д. вет. н., професор НДІ експериментальної ветеринарії АН Білорусії (м. Мінськ);

Льотка Галина Іванівна, к. с.-г. н., доцент ВНАУ;

Мазуренко Микола Олександрович, д. с.-г. н., професор ВНАУ;

Поліщук Галина Євгеніївна, д. т. н., доцент НУХТ,

Польовий Леонід Васильович, д. с.-г. н., професор ВНАУ;

Паламарчук Ігор Павлович, д. т. н., професор (харчові технології та інженерії) ВНАУ;

Сичевський Микола Петрович, д. е. н., професор, член-кореспондент НААН України, Інститут продовольчих ресурсів,

Скоромна Оксана Іванівна, к. с.-г. н., доцент ВНАУ;

Чагелішвілі Реваз Георгійович, д. с.-г. н., академік, національний координатор по лісівництву (Грузія);

Чудак Роман Андрійович, д. с.-г. н., професор ВНАУ;

Шейко Іван Павлович, д. с.-г. н., професор НДІ тваринництва АН Білорусії (м. Жодшо).

Казьмірук Лариса Василівна, к. с.-г. н., доцент ВНАУ (відповідальний секретар).

Адреса редакції: 21008, Вінниця, вул. Сонячна, 3, тел. 46-00-03.

© Вінницький національний аграрний університет, 2017

УДК 636.4.053:636.083

Польовий Л.В., доктор с.-г. наук, професор
Поліщук Т.В., кандидат с.-г. наук, доцент
e-mail: polischyk19@gmail.com
Кульчицька А.П., асистент
Вінницький національний аграрний університет

ФОРМУВАННЯ М'ЯСНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ТА ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ ЗАЛЕЖНО ВІД ТРИВАЛОСТІ ПІДСИСНОГО ПЕРІОДУ

У статті приведені результати досліджень формування м'ясної продуктивності та розрахунок економічної ефективності виробництва свинини залежно від тривалості підсисного періоду, у результаті яких можна зробити висновок, що чим раніше проводиться відлучення поросят від свиноматок, тим збільшуються затрати кормів і праці, а прибуток і рівень рентабельності зменшується.

Найвищі середньодобові прирости отримані в групі підсисних поросят, тривалість підсисного періоду в яких тривав до 26 днів, і становили 476,0 г, що більше ніж у групі вирощування поросят від 36 до 270-денного віку на 12,4% ($P \leq 0,001$), і на 17,3% ($P \leq 0,001$) – в період від 46 до 270-денного віку. Найбільшою живою масою на кінець 270-денного віку характеризувався молодняк, тривалість підсисного утримання якого становив до 26-денного віку, що підтверджено перевагою на 13,1%, порівняно з тривалістю даного періоду до 35 діб і на 19,6% – до 45 діб.

Для підприємств з виробництва свинини невеликої потужності раціонально і економічно вигідно використовувати свиноматок при підсисному періоді до 45-ти діб з урахуванням забезпечення нормованих умов годівлі та утримання поросят до 270-денного віку, при живій масі більше 100 кг і забійному виході 70,6%, що забезпечує рівень рентабельності 62,02 %.

Ключові слова: свиноматки, підсис, періоди, молочна продуктивність, жива маса, прирости, багатоплідність

Постановка проблеми. Свині, порівняно з іншими видами домашніх тварин, мають найвищий забійний вихід продукції, під яким розуміється співвідношення маси їстівних частин туші до передзабійної маси. Приміром, при відгодівлі молодняка до живої маси в 100 кг забійний вихід складає близько 73%, а при відгодівлі до 130-150 кг – 80% і більше. Вихід м'яса залежить від породи, віку, статі, вгодованості тварини.

А також успіх ведення галузі свинарства залежить певною мірою від системи вирощування поросят-сисунів та тривалості підсисного періоду. Адже, технологія вирощування поросят ґрунтується перш за все на знанні біологічних особливостей їх організму. Тому, дослідження оптимального підсисного періоду в умовах товарних ферм з виробництва свинини невеликої потужності є актуальним. Важливо встановити потенційні можливості великої білої породи, щодо використання терміну підсису та умов годівлі свиноматок і поросят, враховуючи їх м'ясну продуктивність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Ріст і розвиток поросят багато в чому залежить від умов утримання. У свинарниках-маточниках постійно повинна працювати примусова вентиляція і забезпечувати надходження свіжого теплого або холодного повітря, з урахуванням сезонів року. У новонароджених поросят майже немає шерстного покриву і підшкірного жиру. У цей час вони дуже чутливі до холоду. Перші два місяці поросята

швидко ростуть, їх вага збільшується в 14-16 разів [3, 6].

Інтенсивність росту поросят уже з третьої декади життя в основному залежить від повноцінності їх підкорму. Молодняк, рано привчений до підгодівлі, краще розвивається, у нього вищі середньодобові прирости. Підгодівля поросят з раннього віку концентрованими, грубими й соковитими кормами сприяє розвитку органів травлення, посиленню секреторної діяльності і в кінцевому результаті поліпшенню використання кормів дорослими тваринами [1].

Згідно ВНТП – АПК – 02,05 тривалість підсисного періоду може тривати 26, 35, 45, 60 діб [2]. Інші джерела свідчать, що залежно від прийнятої в господарстві системи вирощування молодняку поросят відлучають від матерів у 21-, 26-, 28-, 30-, 35-, 45-денному віці. За відлучення в будь-якому віці бажано, щоб поросята ще деякий час (5-10 днів) залишалися в тих же станках, де вони знаходилися із свиноматками.

Виробництво свинини потребує пошуків раціонального використання свиноматок, особливо у підсисний період. Важливо враховувати те, що лактація у свиноматок коротка, інтенсивність якої після 20-ти денного віку значно знижується [4].

У більшості сільськогосподарських підприємств поросят відлучають від матерів у 2-місячному віці. Але при такому термін відлучення від значної частини свиноматок в той же рік не можливо одержати другий опорос. На даний час у деяких свинарських підприємствах відлучають поросят у 25-35-денному віці, а в деяких господарствах інших країн їх відлучають у 7-14-ти навіть 3-4-денному віці. При такому ранньому відлученні в склад комбікормів вводять до 40% сухого молока та інших кормів тваринного походження. Висока вартість зазначених кормів значною мірою знижує економічну ефективність надраннього відлучення. Тому дослідженнями Мельника В.О., Бондарь А.О. і Кравченко О.О. [5] встановлено, що оптимальним терміном підсисного періоду у свиноматок, які утримуються в умовах племзаводів є 35 днів.

Раннє відлучення поросят, порівняно з їх відлученням у 45-денному віці має дві переваги. Насамперед створюються умови для значно інтенсивнішого використання свиноматок у зв'язку із скороченням циклу відтворення до 160-165 днів, що сприяє щорічному одержанню від кожної тварини в середньому більше двох опоросів. При ранньому відлученні поросята позбавлені материнського молока і тому починають енергійно поїдати підкорм. Перехід від молочної годівлі до поїдання різних рослинних, погано перетравних кормів стимулює розвиток травної системи, підвищує апетит і як наслідок середньодобовий приріст тварин підвищується, а собівартість їх вирощування знижується. При відсутності спеціальних комбікормів або без підгодівлі рівноцінними кормами власного виробництва відлучати поросят від матерів треба у 45-60-денному віці [1].

Тому, залежно від прийнятого терміну можливо передбачити умови утримання свиноматок і поросят, годівлю та економічне обґрунтування прийнятих технологій за одною, двома та трьома фазами.

Метою дослідження є обґрунтування підвищення виробництва свинини за рахунок тривалості підсисного періоду поросят та використання свиноматок.

Об'єкти та методика дослідження. Дослідження проведені на поголів'ї свиноматок великої білої породи та поросятах, які отримані від піддослідних свиноматок, ТОВ «Устя» Бершадського району Вінницької області. Для досліджень за принципом груп-аналогів відібрано по п'ять свиноматок для трьох піддослідних груп, у яких передбачено утримання поросят від народження до реалізації з врахуванням різних термінів підсисного періоду: 26 діб (I група), 35 діб (II група), 45 діб (III група).

Умови годівлі підсисних свиноматок були встановлені згідно норм годівлі. Оцінку молочної продуктивності піддослідних свиноматок визначено за кількістю поросят у гнізді, приростами живої маси поросят до 21-денного віку. Ріст поросят за різних періодів підсисного утримання досліджували до 21-денного віку, з 22-26-денного віку (I група), з 22-

35-денного віку (II група), з 22-45-денного віку (III група), з визначенням середньодобових приростів, загальних приростів за період та живої маси на кінець періоду. Живу масу поросят після підсисного періоду визначали у 270-денному віці за середньодобовими приростами, загальними приростами та живою масою на кінець періоду. Для проведення контрольного забою з кожної групи поросят за принципом груп-аналогів було відібрано по 5 голів, які за передзабійною живою масою були наближені до середніх показників у кожній піддослідній групі. М'ясну продуктивність досліджували за передзабійною живою масою, забійним виходом (кг, %). Морфологічний склад туш визначали за кількістю м'яса, сала та кісток у кожній піддослідній групі.

Економічна ефективність виробництва свинини за використанням різних періодів підсисного утримання поросят визначали за загальноприйнятою методикою (ВАСГНІЛ, 1980) та з урахуванням методичних розробок Кононенко В.К. та ін. (2000) у розрахунку на одну голову.

Биометричну обробку отриманих результатів здійснювали методом варіаційної статистики за методикою Н.А. Плохинського (1969). Математичне опрацювання даних проводили на персональному комп'ютері з використанням програми MS «Excel-2010» для Windows.

Основні результати дослідження. Згідно методики досліджень передбачено три групи свиноматок, жива маса яких за 5-10 днів до опоросу була в межах 188-189 кг. Тобто, вони за даними показниками є аналогами. Середня жива маса поросят від свиноматок у всіх групах мали середню живу масу 1,28 кг. Кількість поросят у гнізді у середньому становила для I групи 11,2 гол., II групи – 11,0 гол., III групи – 11,4 гол. Аналогічно за живою масою гнізда вірогідної різниці не встановлено (табл. 1).

Таблиця 1

Молочна продуктивність свиноматок і показники росту поросят до 21-денного віку

Показник	Група I, n=5	Група II, n=5	Група III, n=5
Жива маса свиноматок за 5-10 днів до опоросу, кг	189,0±7,61	189,4±5,48	188,4±5,29
Жива маса поросят при народженні	1,28±0,163	1,28±0,151	1,28±0,142
Жива маса гнізда, кг	14,3±2,10	14,1±0,97	14,6±0,76
Середньодобові прирости, г	358,6±0,92	360,4±0,78	374,6±0,82***
Кількість поросят у гнізді, голів	11,2	11,0	11,4
Приріст живої маси поросят до 21-денного віку, кг	7,53	7,57	7,87
Жива маса, кг	8,81	8,85	9,15
Молочна продуктивність, кг	84,28	83,27	89,72

Молочна продуктивність піддослідних свиноматок була у межах 84,28 кг (I група), 83,27 кг (група – II), 89,72 кг (III група), що свідчить про те, що піддослідні свиноматки характеризуються середніми показниками, які характерні для великої білої породи, що дозволяє використовувати їх для подальших досліджень ефективності використання різних термінів підсисного утримання поросят.

Аналізуючі дані таблиці 1 видно, що середньодобові прирости поросят до 21-денного віку в I дослідній групі становили 358,6 г, у II дослідній – на 0,5% більші (360,4 г), порівняно з I групою, і на 3,9%, порівняно із показником III групи, що вірогідно при $P \leq 0,001$. Вірогідна різниця в показниках середньодобових приростів III групи пояснюється тим, що у свиноматок встановлено вища ніж у інших групах молочність, що підтверджується загальними приростами живої маси до 21-денного віку та живої маси.

Дослідами встановлено, що середньодобові прирости після 21-денного віку у I групі, у

якій тривалість підсисного періоду тривав до 26 днів, становили 317,46 г, що на 11,5% більше ($P \leq 0,001$), порівняно із показниками II і III груп (табл. 2).

Таблиця 2

Показники росту поросят у підсисний період і у 270-денному віці залежно від тривалості підсисного періоду

Показники	Тривалість підсисного періоду, діб			Тривалість періоду вирощування, діб		
	22-26	22-35	22-45	27-270	36-270	46-270
Середньодобові прирости, г	317,46 ±2,62	281,0 ±3,94***	241,2 ±2,71***	476,0 ±2,63	423,6 ±3,12***	405,8 ±2,78***
Прирости живої маси, кг	1,59	3,93	5,79	116,1	99,12	90,90
Жива маса, кг	10,44	12,78	14,94	126,58	111,90	105,84

Прирости живої маси поросят до 22-26 денного віку склали 1,59 кг, збільшення терміну підсисного періоду до 35 днів привело до накопичення живої маси у кількості 3,93 кг, а до 45-денного віку – 5,79 кг. В результаті цього на період відлучення жива маса поросят була 10,44 кг у 26-денному віці, 12,78 кг у 35-денному віці, 14,94 кг у 45-денному віці. Ці дані свідчать про те, закономірно з продуктивністю підсисного періоду загальна жива маса поросят збільшилася на 22,4%, при відлученні у 35 днів у порівнянні з 26-денним днем, та на 43,1% у порівнянні 26 днем.

Важливо провести аналіз впливу терміну тривалості підсисного періоду на відлученних поросят у період вирощування і відгодівлі до 270-денного віку. У таблиці 2 також представлено дані живої маси підсисних поросят у 270-денному віці у залежності від терміну підсисного періоду. Найвищі середньодобові прирости отримані в групі підсисних поросят, тривалість підсисного періоду в яких тривав до 26 днів, і становили 476,0 г, що більше ніж у групі вирощування поросят від 36 до 270-денного віку на 12,4% ($P \leq 0,001$), і на 17,3% ($P \leq 0,001$) – в період від 46 до 270-денного віку.

Отже, найбільшою живою масою на кінець 270-денного віку характеризувався молодняк, тривалість підсисного утримання якого становив до 26-денного віку, що підтверджено перевагою на 13,1%, порівняно з тривалістю даного періоду до 35 діб і на 19,6% – до 45 діб.

Отже, дослідження росту і розвитку поросят у періоди дорощування і відгодівлі показали доцільність в умовах сільськогосподарських підприємств невеликої потужності в межах реалізації 500-600 поросят за рік застосовувати тривалість підсисного періоду до 26-денного віку, що дозволить раціонально використовувати свиноматок та їх генетичні задатки.

Для контрольного забою було відібрано за принципом груп-аналогів по 5 голів молодняку, передзабійна жива маса якого за тривалості підсисного періоду до 26-денного віку становила 134,06 кг, що на 10,9% більше, порівняно із тривалістю до 35-денного періоду, і на 15,2%, порівняно із 45-денному періоді.

Найвищий забійний вихід отримано у групі молодняку, тривалість підсисного періоду в якого становив до 45-денного віку, що на 1,8% більше із аналогічним показником при 35-денному підсисному періоді та на 5,1% – при 26-денному. Такі розбіжності пояснюються тим, що в залежності від використання кормів відбулися різні біологічні процеси по накопиченню жирової та м'язової тканини.

Таблиця 3

М'ясна продуктивність та морфологічний склад туш поросят залежно від тривалості підсисного періоду

Показник	Тривалість підсисного періоду, діб					
	26		35		45	
	%	кг	%	кг	%	кг
Передзабійна жива маса, кг	134,06		119,47		113,71	
Забійний вихід	65,5	87,89	68,8	82,19	70,6	80,33
Вихід м'яса	42,9	57,55	42,2	50,4	44,76	50,93
Вихід сала	15,8	21,20	17,49	20,99	15,29	17,4
Вихід кісток	6,8	9,14	9,04	10,8	10,54	12,0

Тварини всіх піддослідних груп мають добрі м'ясні якості і характеризуються високим вмістом у тушах м'яса і низьким – сала. Вихід м'яса в тушах коливається в межах 42,2-50,93%, вихід сала – в межах 15,29-17,49%, вихід кісток– в межах 6,8-12,0%.

Економічне обґрунтування отриманих результатів є заключним етапом дослідження і дає змогу визначити економічний ефект від його впровадження у виробництво. У таблиці 4 представлено економічну ефективність виробництва свинини з використанням різних періодів підсисного утримання поросят.

Таблиця 4

Економічна ефективність виробництва свинини залежно від тривалості підсисного періоду (на 1 голову)

Показник	Тривалість підсисного періоду, діб		
	26	35	45
Передзабійна жива маса, кг	134,06	119,47	113,71
Приріст живої маси, кг	132,78	118,19	112,43
Затрати кормів на 1 кг приросту, корм. од.	4,28	4,02	3,97
Загальні затрати кормів на 1 гол., корм. од.	568,29	475,12	446,35
Конверсія кормів у продукції, %	23,36	24,87	25,18
Затрати праці на 1ц приросту, люд.-год.	54,2	52,4	50,3
Загальні затрати праці, люд.-год.	7796,68	6193,16	5655,23
Собівартість 1 ц, грн.	871,4	810,3	783,3
Виручка від реалізації 1 гол., грн.	1675,75	1493,37	1421,38
Затрати на утримання 1 гол., грн.	1150,31	956,15	877,27
Прибуток, грн.	525,44	537,22	544,11
Рівень рентабельності, %	46,67	56,18	62,02

Найбільша передзабійна жива маса була у молодняку, тривалість підсисного періоду якого тривала до 26-денного віку і становила 134,06 кг. Затрати кормів на 1 кг приросту були в межах 3,97-4,28 корм. од. Загальні затрати становлять 446,35 корм. од. у групі, тривалість підсисного періоду якої становила до 45-денного віку, 475,12 корм. од. – у 35-денному віці, 568,29 корм. од. – у 26-денному віці. Найвищі затрати кормів і затрати праці на 1 ц приросту у 26-денному віці пояснюються раннім відлученням від свиноматок. Найбільша собівартість і виручка від реалізації 1 гол. склали у групі з тривалістю підсисного періоду до 26-денного віку, найвищий прибуток – до 45-денного віку. Відповідно і рівень рентабельності складає у 26-денному віці 46,67%, у 35-денному віці– 56,18 %, а у 45-денному віці– 62,02%.

Висновки. З наведених даних можна зробити висновок, що чим раніше проводиться відлучення поросят від свиноматок, тим збільшуються затрати кормів і праці, а прибуток і

рівень рентабельності зменшується.

Для підприємств з виробництва свинини невеликої потужності раціонально і економічно вигідно використовувати свиноматок при підсисному періоді до 45-ти діб з урахуванням забезпечення нормованих умов годівлі та утримання поросят до 270-денного віку, при живій масі більше 100 кг і забійному виході 70,6%, що забезпечує рівень рентабельності 62,02%.

Список використаної літератури

1. Антоненко П.П. Нормированное кормление свиней / П.П. Антоненко, А.Н. Свежицев, Д.Н. Масляк и др. – Д.: Арт-Пресс, 2009. – 360 с.
2. ВНТП-АПК-02.05 Свинарські підприємства (комплекси, ферми, малі ферми). – Режим доступу: <http://dbn.at.ua/load/normativy/vbn/3>.
3. Гришко В.А. Санітарно-гігієнічний контроль – основна умова при вирощуванні поросят-сисунів [наукове видання] / В.А. Гришко // Аграрні вісті: всеукраїнський журнал. – 2008. – № 1. – С. 12-13.
4. Иванов В.О. Біологія свиней: навч. посіб. / В.О. Иванов, М.В. Волощук. – К.: Нічлава, 2009. – 304 с.
5. Мельник В.О. Технологія відтворення свиней в умовах племінних господарств / В.О. Мельник, А.О. Бондар, О.О. Кравченко // Збірник наукових праць ХДЗВА: Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини. – Х., 2011. – Вип. 22. – Ч. 1. – Т. 1. – С. 153-159.
6. Польовий Л.В. Вплив мікроклімату на відтворні ознаки свиноматок та живу масу поросят великої білої породи / Л.В. Польовий, Ю.Л. Березовська // Збірник наукових праць ВНАУ. – 2010. – № 5(45). – С. 77-79.

References

1. Antonenko P.P. Normyrovanoє kormlenye svynej / P.P. Antonenko, A.N. Svezhytsev, D.N. Maslyak y dr. – D.: Art-Press, 2009. – 360 s.
  2. VNTP-APK-02.05 Svyinars'ki pidpryyemstva (kompleksy, fermy, mali fermy). – Rezhym dostupu: <http://dbn.at.ua/load/normativy/vbn/3>.
  3. Hryshko V.A. Sanitarно-hihiyenichnyy kontrol' – osnovna umova pry vyroshchuvanni porosyat-sysuniv [naukove vydannya] / V.A. Hryshko // Ahrarni visti: vseukrayins'kyy zhurnal. – 2008. – № 1. – S. 12-13.
  4. Ivanov V.O. Biolohiya svynej: navch. posib. / V.O. Ivanov, M.V. Voloshchuk. – K.: Nichlava, 2009. – 304 s.
  5. Mel'nyk V.O. Tekhnolohiya vidtvorennya svynej v umovakh pleminykh gospodarstv / V.O. Mel'nyk, A.O. Bondar, O.O. Kravchenko // Zbirnyk naukovykh prats' KhDZVA: Problemy zooinzheneryi ta veterynarnoyi medytsyny. – Kh., 2011. – Vyp. 22. – Ch. 1. – T. 1. – S. 153-159.
  6. Pol'ovyy L.V. Vplyv mikroklimatu na vidtvorni oznaky svynomatok ta zhyvu masu porosyat velykoyi biloyi porody / L.V. Pol'ovyy, Yu.L. Berezovs'ka // Zbirnyk naukovykh prats' VNAU. – 2010. – № 5(45). – S. 77-79.
-

УДК 636.4.053:636.083

Полевой Л.В., доктор с.-х. наук, профессор
Полищук Т.В., кандидат с.-х. наук, доцент
e-mail: polischyk19@gmail.com
Кульчицкая А.П., ассистент
Винницкий национальный аграрный университет

**ФОРМИРОВАНИЕ МЯСНОЙ ПРОДУКТИВНОСТИ И ЭКОНОМИЧЕСКАЯ
ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРОИЗВОДСТВА СВИНИНЫ В ЗАВИСИМОСТИ
ОТПРОДОЛЖИТЕЛЬНОСТИ ПОДСОСНОГО ПЕРИОДА**

В статье приведены результаты исследований формирования мясной продуктивности и расчет экономической эффективности производства свинины в зависимости от продолжительности подсосного периода, в результате которых можно сделать вывод, что чем раньше проводится отъем поросят от свиноматок, тем увеличиваются затраты кормов и труда, а прибыль и уровень рентабельности уменьшается.

Самые высокие среднесуточные приросты полученные в группе подсосных поросят, продолжительность подсосного периода в которых длился до 26 дней, составляли 476,0 г, что больше чем в группе выращивания поросят от 36 до 270-дневного возраста на 12,4% ($P \leq 0,001$) и на 17,3% ($P \leq 0,001$) – в период от 46 до 270-дневного возраста. Наибольшей живой массе на конец 270-дневного возраста характеризовался молодняк, продолжительность подсосного содержания которых составлял до 26-дневного возраста, подтверждено преимуществом на 13,1% по сравнению с продолжительностью данного периода до 35 суток и на 19,6% – до 45 суток.

Для предприятий по производству свинины небольшой мощности рационально и экономически выгодно использовать свиноматок при подсосном периоде до 45-ти суток с учетом обеспечения нормируемых русловий кормления и содержания поросят до 270-дневного возраста, при живой массе более 100 кг и убойном выходе 70,6%, что обеспечивает уровень рентабельности 62,02%.

Ключевые слова: свиноматки, подсосы, периоды, молочная продуктивность, живая масса, приросты, многоплодие

UCC 636.4.053:636.083

Poliovyi L.V., doctor of agricultural science, professor
Polishchuk T.V., candidate of agricultural science, docent
e-mail: polischyk19@gmail.com
Kylchitska A.P., assistant
Vinnitsia National Agrarian University

**FORMATION OF MEAT PRODUCTIVITY AND ECONOMIC EFFICIENCY OF PORK
PRODUCTION DEPENDING ON THE LENGTH OF SUCKLING PERIOD**

The results of researches of the formation of meat productivity and the calculation of economic efficiency of pork production depending on the length of suckling period are given in the article. We can conclude that when piglets are weaned from sows earlier the costs of feed and labor

increase, while the profit and profitability decrease.

The highest average daily weight gains were received in the group of piglets during the suckling period to 26 days and were 476.0 grams that is by 12.4% ($P \leq 0,001$) more than in the group of piglets from 36 to 270 days of age and by 17.3% ($P \leq 0,001$) in the group from 46 to 270 days of age. The young pigs were characterized by the biggest live weight at the end of 270 days of age. Their suckling period was to 26 days of age, which is confirmed by the advantage of 13.1% compared to the duration of this period to 35 days and of 19.6% – to 45 days.

For small efficient enterprises producing pork it is cost effective to use the sows during the suckling period to 45 days when ensuring standardized conditions of feeding and keeping the piglets up to 270 days of age. The live weight of over 100 kg and the slaughter output of 70.6% ensure the profitability of 62.02%.

Keywords: sows, suckling, periods, milk efficiency, live weight, weight gains, multi prolificacy

*Рецензент: Кучерявий В.П., доктор с.-г. наук, професор
Вінницький національний аграрний університет*

Польовий Л.В., Поліщук Т.В., Кульчицька А.П.	190
<i>ФОРМУВАННЯ М'ЯСНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ТА ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ ЗАЛЕЖНО ВІД ТРИВАЛОСТІ ПІДСИСНОГО ПЕРІОДУ</i>	
Рубан С.Ю., Федота О.М., Перекрестова Г.В.	198
<i>АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БУРИХ ПОРІД ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ В УКРАЇНІ</i>	
Скоромна О.І., Голубенко Т.Л., Разанова О.П.	209
<i>АЛЬТЕРНАТИВИ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ СКОТАРСТВА В УМОВАХ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН</i>	
Яремчук О.С.	218
<i>ВПЛИВ УМОВ УТРИМАННЯ НАДРЕМОНТНОГО МОЛОДНЯКУ НА ОТРИМАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ</i>	
БЕЗПЕКА ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ ПЕРЕРОБКИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СИРОВИНИ	
Мерзлов С.В., Вовкогон А.Г.	227
<i>ВПЛИВ МОДИФІКОВАНОГО ЖЕЛАТИНУ ЯК ХАРЧОВОЇ ДОБАВКИ НА ОРГАНІЗМ БІЛИХ МИШЕЙ</i>	
Постоєнко В.О., Лазарева Л.М.	233
<i>ВИВЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ МЕДУ БДЖОЛИНОГО З СОНЯШНИКА З РІЗНИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ</i>	
Соломон А.М., Потерлевич Н.Ф.	241
<i>ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ М'ЯСОПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УКРАЇНІ</i>	
Фаріонік Т.В., Балух Н.М., Трачук Є.Г.	247
<i>ГРУНТ ЯК ФАКТОР ПЕРЕДАЧІ ЗБУДНИКІВ ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ (ЕПІДЕМІОЛОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ГРУНТУ)</i>	
ВОДНІ БІОРЕСУРСИ І АКВАКУЛЬТУРА	
Мушит С.О.	252
<i>ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ НЕРЕСТИНУ, ЯК СТИМУЛЯТОРА НЕРЕСТОВОГО СТАНУ ПЛІДНИКІВ БІЛОГО АМУРА</i>	
СТОРІНКА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО	
Бондаренко В.В., Вигівська А.О.	256
<i>ЖИРНОКИСЛОТНИЙ СКЛАД ШПИКУ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ЗА ЗГОДОВУВАННЯ БВМД «МІНАКТИВІТ»</i>	
Каряка В.В.	264
<i>ВІДТВОРЮВАЛЬНА ЗДАТНІСТЬ ЧИСТОПОРОДНИХ ТА ГІБРИДНИХ КНУРІВ</i>	
РЕФЕРАТИ	269

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АКАДЕМІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ НАУК ГРУЗІЇ**

Наукове видання

**АГРАРНА НАУКА ТА ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ
ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ**

Випуск 4(98)

Комп'ютерна верстка: Л.В. Казьмірук

Підписано до друку 30.06.2017. Здано до набору 07.07.2017
Гарнітура Times New Roman. Формат 60x84/8. Папір офсетний

Ум.-друк. арк. 13,6
Тираж 100 прим. Зам. № .....

Віддруковано
Вінницьким національним аграрним університетом
21008, Вінниця, вул. Сонячна, 3, тел. (0432) 46-00-03
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і
розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 5009 від 10.11.2015